

YAZI YAZMA TEKNİKLERİ DERSİNİN TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ YAZI YAZMA BECERİSİNE ETKİSİ

Müzeyyen ALTUNBAY*

Öz: Türkçe dersinin temel amaçlarından biri öğrencilere güzel yazı yazma becerisinin kazandırılmasıdır. Güzel yazı yazma, harflerin başlangıç ve bitiş noktalarının doğru yazımı, harf-oran-satır aralığına dikkat edilmesi, harflerin uygun yükseklikte ve genişlikte yazımı vb. temel ilkelere bağlıdır. Öğrencilerin güzel yazı yazma becerisini etkileyen pek çok unsur olmakla birlikte öğretmenlerin güzel yazı yazabilme hususunda yetkin olmaları bunlardan bir tanesidir. Bu çalışmada, Türkçe öğretmeni adaylarının güzel yazı yazma becerisi edinmelerinde lisans düzeyinde verilen Yazı Yazma Teknikleri dersinin etkisinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada tek grup öntest-sontest kontrol grupsuz deney deseni kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini 62 Türkçe öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Türkçe öğretmeni adaylarının genelinin Yazı Yazma Teknikleri dersi ile birlikte 12 haftalık eğitim sürecinden sonra dik temel harfleri ve bitişik eğik harfleri harflerin ölçüsüne, uzantısına, başlangıç ve bitiş noktalarına, harf genişliğine vb. dikkat ederek doğru bir şekilde yazabildikleri, kendilerini eğik yazıyı öğretebilecek seviyede gördükleri ve eğik el yazısıyla kuralına uygun bir şekilde okunaklı ve düzgün olarak yazabildikleri çalışmanın temel sonuçlarıdır.

Anahtar Sözcükler: Yazı yazma teknikleri, Bitişik eğik yazı, Türkçe eğitimi, Yazma becerisi.

* Yrd. Doç. Dr., Giresun Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, GİRESUN, altun.bay@hotmail.com, ORCID ID 0000-0002-9568-3160, Makale Geliş Kabul Ediliş Tarihi: 31/07/2017-07/11/2017.

THE EFFECT OF WRITING TECHNIQUES COURSE ON WRITING SKILLS OF TURKISH TEACHER CANDIDATES

Müzeyyen ALTUNBAY*

Abstract: One of the main objectives of Turkish course is to help students to acquire writing skills. Calligraphy depends on basic principles, such as proper writing of the beginning and ending points of the letters, proper attention to the letter size, line spacing, proper writing of the letters at the appropriate height and width. There have been many factors affecting students' competency in calligraphy. Teachers' proper writing skills is one of those factors. In this study, it was aimed to determine the effects of the course, Writing Techniques, given at the undergraduate level in the ability of the Turkish teacher candidates' calligraphy writing skills. In this research, one group pre-test and post-test control group experimental design was used. 62 Turkish teacher candidates were included in the sample of the study. It is seen that following the 12-week training process with the Writing Techniques course, Turkish teacher candidates were able to write correctly paying attention to the letters' size, extension, and starting and ending points, they think they can teach italic calligraphy, they can write legibly and properly in accordance with the oblique handwriting.

Key words: Writing techniques, Adjacent slant, Turkish education, Writing skills.

Giriş

Yazı, tıpkı parmak izi gibi insana özgü olup onun karakterini yansıtan önemli bir ögedir. Yazının kişiye özgü oluşu ve karakteristik özellikler sergilemesi, yazı yazma becerisinin öğrenildiği ilköğretimden itibaren hızla gelişir. Temel eğitimle başlayan okuma yazma sürecinde bütün bireyler önce basit çizgilerden, ardından harflerden başlayarak yazma sürecine adım atar. Öğreticiden kaynaklı farklılıklar olmakla birlikte harfler aynı şekilde öğretilir. Yaşanan farklılıklar daha ziyade harflerin yazılış yönleri, başlangıç veya bitiş noktaları ile ilgili olabilir. Oysa her birey "İ" harfini "İ" olarak öğrenir ve yazar ya da "T" harfini "T" olarak yazar, "F" şeklinde yazmaz. Ancak zamanla, birey tecrübe edindikçe ve yazma hızına, sağ-sol el kullanımına bağlı olarak harflerin yazımında birtakım değişiklikler görülebilir: Kişinin yazısı sağa ya da sola

* Assist. Prof. Dr., Giresun University, Faculty of Education, Department of Turkish and Social Sciences Education, GİRESUN.

◆ Müzeyyen Altunbay

eğik olabilir, harfler gereğinden küçük ya da büyük yazılabilir, dik çizgiler daha eğik, kelimeler arası boşluk az ya da çok bırakılabilir. Kelimelerin yazılışı, harflerin eğimi, uzantısı, büyüklüğü, noktaların yazılışı vb. hususların hepsi bireyin yazısının karakteristik özelliklerini göstermesi bakımından önem arz eder. Bu nedenle Senne, Jamin ve Hertz (1981) “Yazı ve Karakter” isimli eserde “Yazı Nedir?” sorusunun cevabını şu şekilde açıklarlar: “Yazı, bireyden yansıyan biçimdir. Bir yabancından değil, kendisinden bir izdir. Bireyin kendidir. Ona özgüdür. Onun damgasını taşır. Onu vurgular. Parmak izi gibi keskindir. Kişiyi belirler. Şahsiyet gibi tektir, bireyden bireye değişir” (Senne vd., 1981, 59). Dolayısıyla bireyin bir parçası olan yazının “eğitimi” meselesi, sadece pedagojik açıdan değil, aynı zamanda sosyolojik ve psikolojik açıdan da önemlidir.

Harfler ve Harflerin Yazımı

Binbaşıoğlu (2004), “İlkokuma-yazma öğretimi, eskiden bizde, büyük temel harfleri ile başlar; çocuk, okuma mekanizmasını kavradıktan sonra, küçük temel harflere geçilirdi. 1968 programında bunun karma (normal) harflerle, yani hem büyük hem de küçük harflerle öğretilmesi istenmektedir. Bu, öğrenme psikolojisinde, o zamana kadarki son 30-40 yıl içinde yapılan araştırmaların sonuçlarına dayanmaktadır” (Binbaşıoğlu, 2004, 105) diyerek yazı eğitimindeki değişimler üzerinde psikoloji alanındaki çalışmaların etkisi olduğunu ifade etmektedir. 2006 Türkçe Dersi Öğretim Programındaki değişimler üzerinde de aynı şekilde var olan bilimsel ve teknolojik gelişmeler neticesinde ortaya konan çalışmalar etkili olmuş, eğitim sürecinin bütün alanlarında –yazma eğitimi de dâhil- öğrencilerin bireysel farklılıklarının göz önünde bulundurulmasına özen gösterilmiştir.

2017 yılında son düzenlemelerle birlikte ilan edilen Türkçe Dersi Öğretim Programında “Yazı öğretimine birinci sınıftan itibaren bitişik eğik yazıyla başlanması ve bütün yazı çalışmalarının bitişik eğik yazı harfleriyle yapılması ve bütün sınıf seviyelerinde sürdürülmesi benimsenmiştir.” (MEB, 2017, 4) ilkesi yer almaktadır. Ayrıca aynı programda yer alan “Süreç içinde, ölçme ve değerlendirme çalışmalarında 1. sınıfta yazma öğrenme alanında öğrencilerin harfler, rakamlar ve matematiksel işaretleri tekniğine uygun yazma becerisi üzerinde durulmalıdır. Bu nedenle 1. sınıfta öğrencilerin yazma çalışmalarında öğretim esnasında anlık olarak izleme, geri bildirimde bulunma ve yönlendirme önem taşır.” (MEB, 2017, 6) ifadelerinden bu sürecin büyük ölçüde öğretmen sorumluluğunda olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla harflerin, rakamların ve diğer işaretlerin öğretiminde rehber rolünde olan öğretmen, aynı zamanda uygun rol model olmak zorunda ve yazıyı tekniğine uygun olarak öğretmek zorundadır. Harflerin yazımı, yazı eğitiminin başlangıcı ve temeli kabul edildiğinden doğru ve kuralına uygun olarak yazılmaları gerekmektedir. Harflerin yazımında dikkat edilmesi gereken genel ilkeler şu şekilde sıralanabilir:

- Harflerin başlangıç ve bitiş noktalarını doğru kavrayabilme ve yazabilme,
- Harflerin genişliğini ve yüksekliğini uygun oranda yazabilme,
- Bir kelimedede yer alan harflerin birbirine olan uzaklığını doğru ayarlayabilme, harfler ve kelimeler arasında gereğinden çok boşluk bırakmama ya da harfleri –okumayı güçleştirecek şekilde- birbirine bitişik yazmama,
- Noktalı harflerin yazımına dikkat etme,
- Harfleri okunaklı yazabilme

Bu hususlar, güzel bir yazının temel ilkelerinden kabul edilebilir. Zamanla yazının hızlı not almaya, yazmaya vb. bağlı olarak otomatikleşmesi bu ilkelerin göz ardı edilmesine neden olmakla birlikte karakteristik yazının da ortaya çıkmasını sağlar. Bu durum, bütün harflerin başlangıçta aynı şekilde öğretilmesine karşın her bireyin yazısının birbirinden farklı olmasından anlaşılabilir. Bu farklılık bir başka deyişle her insanın yazısının karakteristik özellikler göstermesi, Grafoloji biliminin doğmasını sağlamıştır.

Yazı yazmanın öğrenilmesi ve geliştirilmesi sürecinde birtakım unsurlar etkilidir. Bu unsurlar, daha çok motivasyon, fiziksel ortam, fizyolojik ve psikolojik etkenler, öğretmen vb. olmakla birlikte öğretmenin yazı yazmanın öğrenilmesinde olduğu kadar geliştirilmesinde de önemli etkisi vardır.

Yazma Becerisinin Geliştirilmesinde Öğretmenin Etkisi

Öğretmen ve öğrenci sözcükleri, onlarca yıldır eğitimin değişmeyen iki kavramıdır. Öğretmenin ve öğrencinin eğitimdeki rolü çağlara, bilimsel ve teknolojik gelişmelere ya da toplumun bireyden beklentisine göre değişmektedir. 21. yüzyılda eğitim “öğrenci odaklı” olarak yürütülse de bu durum, öğretmenin eğitimden soyutlandığı anlamına gelmemektedir. Aksine öğretmen bu yüzyılda “rehber” rolüyle karşımıza çıkmaktadır. Rehber olmak, yol göstermek, yönlendirmek, bakış açısı sunmak anlamlarına geleceğinden “öğrenci odaklı” yürütülen eğitim sürecinde öğretmenin rolü daha önemlidir. Söz gelimi Türkçe eğitimi derslerinde diğer dil becerilerinde olduğu gibi yazının öğretilmesinden yazma becerisinin geliştirilmesine kadar birçok alanda öğretmenin etkisi büyüktür. Akyol’a göre “Özellikle birinci sınıflarda yazma çalışmalarında önemli bir yer tutan kalem tutma, kâğıt pozisyonu, yazma hızı, yazının okunabilirliği, oturuş vb. konularda öğretmenlerin çok iyi bir şekilde yetiştirilmeleri gerekir” (Akyol, 2012, 51). Öğretmenlerin iyi yetiştirilmesi, yazma eğitimi alanında ilköğretimden yükseköğretime kadar olan süreçte yazılı olarak kendini açık ve net bir şekilde ifade edebilen, duygularını ve düşüncelerini yazılı olarak aktarabilen bireylerin yetişmesine olanak sağlayacaktır. Çünkü Güneş’e göre (2016) yazma becerisinin öğretiminde “dil becerilerinin, iletişim becerilerinin, öğrenme ve anlama becerilerinin, zihinsel becerilerin, sosyal becerilerin ve zihinsel bağımsızlık becerilerinin” (Güneş, 2016, 168-169) geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu nedenle yazma becerisinin öğretimi aynı zamanda

◆ Müzeyyen Altunbay

üst düzey zihinsel beceriler ile 21. yüzyılda önemli kabul edilen ve kişisel gelişimin ayrılmaz bir parçası olan iletişim becerilerinin geliştirilmesi için gerekmektedir. Eğitimin her aşamasında önemli olmakla birlikte, yazı eğitiminin bir disiplin olarak görüldüğü temel dallardan bir tanesi Türkçe öğretmenliğidir.

Türkçe öğretmenliği lisans programının 1. sınıfında ilk yarıyılıda verilen Yazı Yazma Teknikleri dersinin içeriği “Yazı kavramı, güzel yazma yöntem ve teknikleri, büyük temel harfler, küçük temel harfler; eğik büyük yazı harfleri ve yazılış yönleri, bitişik eğik yazı küçük harfleri ve yazılış yönleri, rakam ve işaretlerin yazılışı, büyük ve küçük temel harflerle bitişik, dik ve eğik el yazısı, dik ve eğik el yazısıyla metinler oluşturma, çeşitli dekoratif, antik vb. yazılar, uygulama çalışmaları, düzgün ve okunaklı yazı uygulamaları” (http://www.yok.gov.tr/documents/10279/49665/turkce_ogretmenligi.pdf/d0d11c2d-bc83-4186-8717-b33597eb8eb6) olarak belirlenmiştir. Böylece Türkçe öğretmeni adaylarının güzel yazı yazma hususunda yetkin olabilmeleri ve gelecekte yetiştirecekleri öğrencilere güzel yazı tekniklerini öğretebilmeleri amaçlanmıştır, öğrenme çıktılarının bu içeriğe göre planlanması düşünülmüştür. Bu nedenle Yazı Yazma Teknikleri dersini bir dönem boyunca alan öğrencilerin harflerin yazımını (dik temel harfler ve bitişik eğik harfler) öğrenmeleri, güzel yazı yazmadaki eksiklerini gidermeleri, akabinde güzel yazma becerisini geliştirmeleri dersin temel amaçlarından kabul edilmektedir.

Yapılan çeşitli lisansüstü çalışmalarda ve diğer bilimsel araştırmalarda (Erdoğan, 2012; Durmuşçelebi ve Avcı, 2014; Yıldız ve Ateş; 2010; Şahin, 2016; Çakır, 2012; Kadioğlu, 2012; Coşkun, 2011; Duran, 2009) ilköğretim öğrencilerinin güzel yazı yazma ile bitişik eğik yazı yazma vb. hususunda yetersiz oldukları, öğrencilerin yazılı anlatım çalışmalarında düzensiz, özensiz ve okunaksız yazdıkları (Susar Kırmızı ve Kasap, 2013), harfleri tam ve düzgün yazamadıkları vb. gibi birçok sorunla karşılaştığı tespit edilmiştir. Öğrencilerde güzel yazı yazma konusunda görülen bu durumun sebebinin tek taraflı olduğu ve bu sebebin sadece öğrenci kaynaklı olduğunu söylemek doğru olmayacak, bilimsellik ilkesi ile bağdaşmayacaktır. Bu nedenle bu çalışmada öğretici boyutu ele alınmış olup öğretmen adaylarının dik temel harfler ve bitişik eğik harfler ekseninde yazı yazma becerilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca yapılan çalışma öğrencilere değil, öğretmen adaylarına güzel yazı yazma eğitiminin verilmesi, verilen eğitimin ardından onların yazı yazma becerisinin ölçülmesi yönüyle de önem taşır. Çalışmada, Türkçe öğretmeni adaylarının güzel yazı yazma becerisi edinmelerinde lisans düzeyinde verilen Yazı Yazma Teknikleri dersinin etkisinin tespit edilmesi temel amaç olarak belirlenmiştir. “Yazı Yazma Teknikleri dersinin Türkçe öğretmeni adaylarının güzel yazı yazma becerisine etkisi var mıdır?” sorusu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve verilerin analizi bölümlerine yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Nicel bir araştırma olan bu çalışmada deneysel araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Çalışmanın deseni, *tek grup öntest-sontest desen* olarak belirlenmiştir. “Bu desende deneysel işlemin etkisi tek bir grup üzerinde yapılan çalışmayla test edilir. Deneklerin bağımlı değişkene ilişkin ölçümlerine uygulama öncesinde öntest, sonrasında sontest olarak aynı denekler ve aynı ölçme araçları kullanılarak elde edilir” (Büyükoztürk vd., 2015, 201). Araştırma bulguları güvenilirliği artırmak, yanlılığı azaltmak ve dönem başı ile dönem sonunda toplanan veriler arasında karşılaştırma yapabilmek amacıyla sayısallaştırılmış, grafiklerle sunulmuştur.

Evren ve Örneklem

Örneklem grubu, Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü 1. sınıfta öğrenim gören 62 Türkçe öğretmeni adayından oluşmaktadır. Örneklem seçiminde, gönüllülük esas alınmış olup tek grup öntest-sontest deneysel desen grubu tercih edilmiştir. Araştırmacı tarafından çalışmaya ilk hafta dâhil 12 hafta boyunca düzenli olarak katılan ve dersi ilk kez alan lisans 1. sınıf öğrencileri temel alınmış, Yazı Yazma Teknikleri dersini tekrar alan öğrenciler bu gruba dâhil edilmiştir.

Tablo1. Araştırmaya Katılan Çalışma Grubunun Cinsiyete Göre Dağılımı

Öğrenci Sayısı	Dönem Başı (n)	Yaklaşık Yüzde (%)	Dönem Sonu (n)	Yaklaşık Yüzde (%)	Seçilen Örneklem Grubu (n)	Yaklaşık Yüzde (%)
Kız	53	67	46	75	43	70
Erkek	26	33	19	25	19	30
Toplam	79	100	65	100	62	100

Tablo 1’den anlaşıldığı gibi yapılan çalışma kapsamında dönem başında ve dönem sonunda olmak üzere iki farklı zaman diliminde öğrenci seçilmiştir. Dönem başında 53’ü kız, 26’sı erkek olmak üzere toplam 79 öğrenciden; dönem sonunda ise 46’sı kız, 19’u erkek olmak üzere toplam 65 öğrenciden veri toplanmıştır. Ancak bu katılımcılar arasında ilk çalışmaya katılmayan ya da dönem içinde yatay geçiş, Farabi vb. programlarla gelen veya farklı üniversitelere giden öğrenciler olduğundan bunlar çalışma grubuna dâhil edilmemiş ve çıkarılmıştır. Yapılan çalışmada her iki uygulamaya da katılan öğrencilerin verileri esas alınmış, böylelikle daha nesnel veriler elde edilmesi amaçlanmıştır. Sonuç olarak çalışma grubu, 43’ü kız, 19’u erkek olmak üzere toplam 62 öğrenciden oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Verilerin toplanması aşamasında ilk olarak katılımcıların dik temel büyük harfler, dik temel küçük harfler, bitişik eğik büyük harfler ile bitişik eğik küçük harfleri ne kadar doğru yazabildiklerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Herhangi bir eğitim verilmeden ya da yönlendirme olmadan harfleri yazmaları istenmiştir. Bunun için kendilerine güzel yazı defterleri gibi *kılavuz çizgili* birer sayfa kâğıt verilmiştir. Öğrencilerden dik temel büyük harfleri, dik temel küçük harfleri, bitişik eğik büyük harfleri, bitişik eğik küçük harfleri yazmaları istenmiş, ardından kendilerine hem dik temel harflerle hem de bitişik eğik yazıyla bir pangram* örneği yazdırılmıştır. Pangram olarak "Pijamalı hasta yağız şoföre çabucak güvendi." cümlesi seçilmiştir. İkinci aşamada öğrencilere dönem boyunca (ilk hafta ve son hafta hariç toplam 12 hafta) yazı yazma teknikleri ile ilgili genel bilgiler verilmiştir. Teorik bilgilerin uygulaması yaptırılarak, öğrencilerden harflerin oranlarını-ölçülerini, başlangıç, bitiş ve bağlantı noktalarını vb. dikkate alarak, her harfi yazmaları istenmiştir. Aynı zamanda harflerin doğru yazılış yönlerinin dikkate alınıp alınmadığını tespit edebilmek amacıyla her harfin başlangıç ve bitiş noktasının oklar (→) ile gösterilmesi gerektiği söylenmiştir. Dönem sonunda aynı şekilde kılavuz çizgili güzel yazı çalışma yaprakları dağıtılarak, tüm harfleri ve pangramı tekrar yazmaları istenmiş, harflerin başlangıç ve bitiş noktalarının oklar (→) ile gösterilmesi gerektiği tekrar hatırlatılmıştır. Oklar (→) ile gösterilmesinin istenmesindeki temel amaç, tesadüfiliğe yer bırakmadan öğrencilerin harfleri ne kadar doğru yazabildiklerinin tespit edilmesidir. Öğrencilerden elde edilen veriler neticesinde, iki zaman dilimi arasındaki gelişme ve harflerin yazımında karşılaşılan temel sorunlar bulgular kısmında gösterilmektedir. Bu süreçte harflerin yazımında, 2015 Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programında yer alan harfler (MEB, 2015, 12) temel alınmıştır. Yazı Yazma Teknikleri dersi dönem planı (12 haftalık eğitim sürecinde ele alınan teorik konular ile yapılan uygulamalı çalışmalar) çizelge hâlinde ekler kısmında sunulmaktadır (Bk. Ek 1).

Çalışmada verilerin analiz edilmesi amacıyla, kılavuz çizgili çalışma yapraklarına yazılan her harf önce araştırmacı tarafından, ardından Türkçe eğitimi alanında uzman ikinci bir kişi tarafından birbirinden bağımsız bir şekilde puanlanmıştır. "Bağımsız değerlendirmeciler arası uyum olarak da isimlendirilen bu yöntem, çok sayıda objenin belli bir özelliğe ne derece sahip olduğuna ilişkin iki ya da daha fazla bağımsız gözlemcinin verdiği puanların güvenilirliğini incelemede kullanılır" (Büyüköztürk vd., 2015, 114). Kodlayıcılar tarafından doğru yazılan her harfe 1 (bir) puan, yanlış yazılan her harfe 0 (sıfır) puan verilmiştir. Kodlayıcıların kendi iç güvenilirliklerini sağlamak amacıyla üç hafta ara ile aynı kodlama ve puanlama işlemi tekrarlanmıştır. Tereddütte kalınan harflerde araştırmacı ve uzman tarafından ortak kanaate göre puanlama yapılmıştır. Öğrencilerin bitişik eğik yazma becerilerinin gelişimini daha iyi gözlemleye-

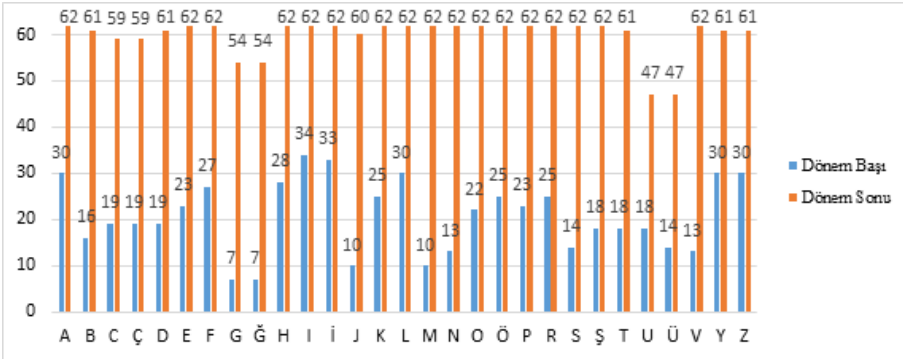
* Bir dilin alfabesindeki tüm harflerin kullanılmasıyla oluşturulan cümlelere pangram denmektedir.

bilmek için toplanan veriler grafiklere yansıtılmış, kodlayıcıların puan ortalaması ile birlikte gösterilmiştir. Bu nedenle bulgular kısmında veriler grafikler ile gösterilmektedir. Grafikler ile dönem başı ve dönem sonu toplanan veriler arasındaki gelişimin yansıtılması amaçlanmaktadır.

Bulgular

Bulgular kısmında kılavuz çizgili çalışma yapraklarına öğrencilerin dönem başı ve dönem sonu yazdıkları harfler ile pangramın analizi yer almaktadır. Bununla birlikte yazı yazabilme becerileri ve kanaatleri ile ilgili iki sorunun cevabı da araştırma bulguları arasındadır. Bulguların gösteriminde karşılaştırmalı metot tercih edilmiştir. Bunun nedeni hem sayısal olarak dönem başı ve dönem sonu arasındaki süreçte öğrencilerin gelişimini görebilmek hem de harflerin yazımında yapılan hataları daha iyi analiz edebilmektir. İlk olarak dik temel harflerden başlanmış, Türkçe öğretmeni adaylarının dik temel harfleri oran-ölçü-uzantı ekseninde ne kadar doğru yazabildiklerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Öğretmen adaylarının dik temel büyük harflerin yazımındaki genel başarı oranı Grafik 1’de gösterilmektedir (Bk. Grafik 1).

Grafik 1. Dik Temel Büyük Harflerin Yazımında Öğretmen Adaylarının Genel Başarısı

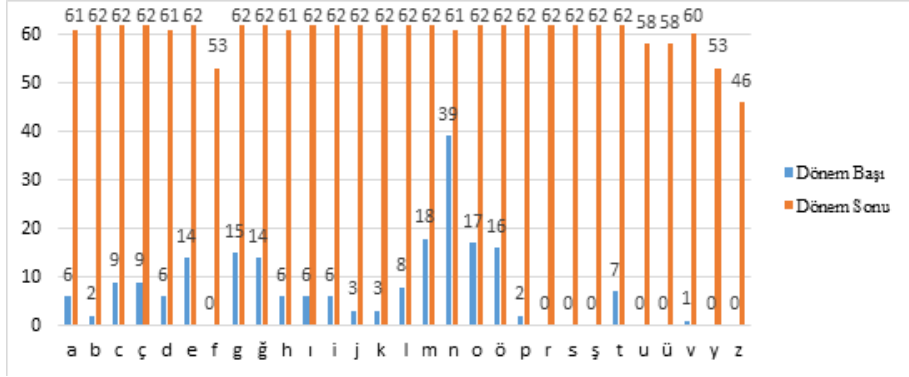

Grafik 1 incelendiğinde dönem başında ve dönem sonunda öğrencilerin dik temel büyük harflerin yazımındaki genel durumları gösterilmektedir. Öğrencilerden dönem başında toplanan verilerden hareketle en fazla A, E, F, H, I, İ, L, R, Y, Z harflerini doğru yazdıkları, buna karşın B, C, Ç, D, G, Ğ, J, M, N, S, Ş, T, U, Ü, V harflerinin yazımında başarısız oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Yazımında en başarısız oldukları harflerden özellikle B, C, Ç, D, G, Ğ, J, S, Ş, U ve Ü harflerin ortak noktası bu harflerin yuvarlak veya kıvrımlı yazımı gerektirmesi olarak tespit edilmiştir. Dönem sonunda ise genel itibarıyla öğrencilerin harflerin tamamına yakını doğru yaptıkları, yalnız -gelişim olmakla birlikte- G, Ğ, U ve Ü harflerinin yazımında diğer harflere oranla daha az başarı gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Grafik 1’den anlaşıldığı A, E, F, H, I, İ, K, L, M, N, O, Ö, P, R, S, Ş, T ile V harfini dönem sonunda 62 Türkçe öğretmeni adayının tamamı kuralına uygun olarak, başlangıç ve bitiş noktaları ile satır aralığına ve harf

◆ Müzeyyen Altunbay

genişliğine dikkat ederek yazmıştır. Dik temel küçük harflerin yazımı ile ilgili ulaşılan sonuçlar ise Grafik 2’de gösterilmiştir (Bk. Grafik 2).

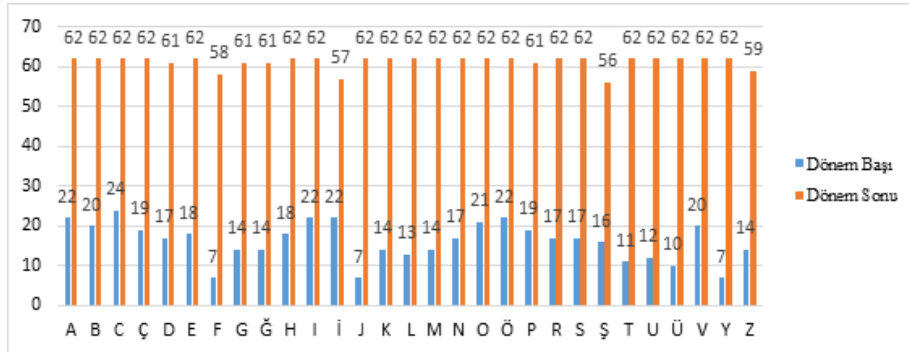
Grafik 2. Dik Temel Küçük Harflerin Yazımında Öğretmen Adaylarının Genel Başarısı

Grafik 2 incelendiğinde dönem başında öğretmen adaylarının dik temel küçük harflerin yazımındaki genel başarı oranlarının oldukça düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin genel olarak dik temel küçük harflerin tamamında çok yetkin olmadıkları sonucuna ulaşılmış olmakla birlikte b, f, j, k, p, r, s, ş, u, ü, v, y, z harflerinin yazımında önemli derecede eksiklik olduğu göze çarpmaktadır. Dönem sonundaki başarı oranı genel itibarıyla fazla olsa da f, y ve z harflerinin yazımında diğer harflere göre daha az gelişim gösterildiği anlaşılmaktadır. Özellikle bu harflerin uzantıları, oranları, başlangıç ve bitiş noktalarının doğru yazımında öğrenciler açısından eksiklikler olduğu tespit edilmiştir.

Dik temel harflerin yazımının akabinde öğrencilerden bitişik eğik büyük harfleri başlangıç ve bitiş noktalarını gösterecek şekilde oklu (→) olarak yazmaları istenmiştir. Dönem başında herhangi bir eğitim verilmeden toplanan veriler ile dönem sonunda öğrencilerden toplanan veriler Grafik 3’te gösterilmiştir (Bk. Grafik 3).

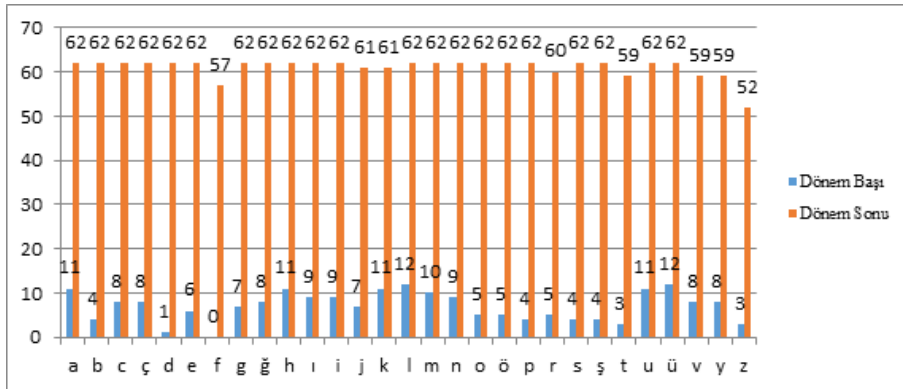
Grafik 3. Eğik Büyük Harflerin Yazımında Öğretmen Adaylarının Genel Başarısı

Grafik 3'ten de anlaşılacağı gibi eğik büyük harflerin yazımında –dönem başında– Türkçe öğretmeni adaylarının çok yetkin olmadıkları görülmektedir. Dönem başında öğretmen adaylarının özellikle F, G, Ç, J, K, T, U, Ü, Y harflerinde oldukça başarısız oldukları görülmekle birlikte, diğer harflerin yazımında da yetkin olmadıkları anlaşılmaktadır. Süreçte toplanan veriler kıyaslandığında, öğretmen adaylarının büyük bir gelişim gösterdikleri, ancak dönem sonunda toplanan verilerde F, İ, Ş harflerinin yazımında hâlen hata yaptıkları anlaşılmaktadır. F'nin yazımında yapılan temel hata harfin kıvrımlarından ve bağlantı noktalarından kaynaklı iken, İ ve Ş harflerinin yazımında yapılan temel hatalar noktaların yazılmamasından kaynaklıdır. Genel itibarıyla öğretmen adaylarının noktalı harflerin yazımında nokta koymadıkları ya da noktalı harfleri atladıkları tespit edilmiştir.

Büyük eğik harflerin yazımının akabinde eğik küçük harfleri oklu (→) olarak başlangıç ve bitiş noktalarını gösterecek şekilde yazmaları istenmiştir. Dönem başında ve dönem sonunda toplanan verilerden hareketle öğretmen adaylarının eğik küçük harfleri yazabilme yetkinlik seviyeleri Grafik 4'te gösterilmiştir (Bk. Grafik 4).

Grafik 4. Bitişik Eğik Küçük Harflerin Yazımında Öğretmen Adaylarının Genel Başarısı

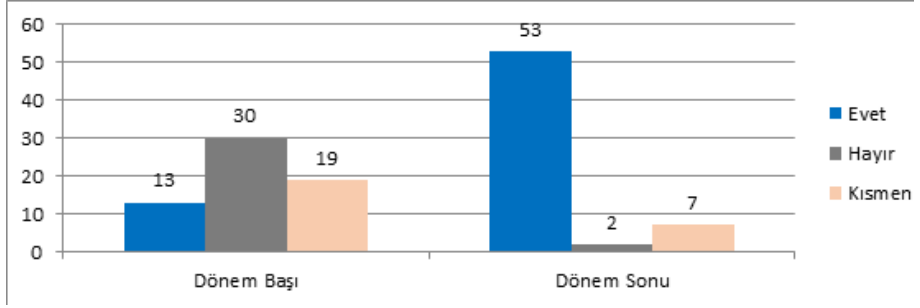

Grafik 4'ten anlaşıldığı gibi eğik küçük harflerin yazımında öğretmen adayları süreç içerisinde oldukça fazla gelişme göstermiştir. Dönem başında kılavuz çizgili çalışma yaprakları verilerek toplanan veriler ile dönem sonunda toplanan veriler arasındaki gelişme Grafik 4'te görülmektedir. Dönem başında oklu (→) olarak yazılan küçük eğik harflerden b, d, f, o, ö, r, s, ş, t, z en çok yanlış yazılan harfler olmakla birlikte diğer harflerin yazımında da çok başarılı olunmadığı anlaşılmaktadır. En fazla yanlış yapılan bu harflerin temel özelliği yuvarlak ya da kıvrımlı oluşlarıdır. Dönem sonunda ise öğretmen adaylarının tamamına yakınının oklu (→) olarak eğik küçük harfleri doğru yazdıkları tespit edilmekle birlikte f, r, t, v, y ve z harfinin yazımında yine hatalar göze çarpmaktadır. Bu harflerin yazımında, satır aralığı ve harf oranına dikkat etmeme, başlangıç ve bitiş noktalarını yanlış yazma vb. gibi hatalar tespit edilmiştir.

◆ Müzeyyen Altunbay

Türkçe öğretmenliği lisans programında öğrenim gören Türkçe öğretmeni adaylarına bitişik eğik yazma becerisi ağırlıklı olarak Yazı Yazma Teknikleri dersi aracılığı ile verilmekte, dersi bir dönem boyunca alan her öğretmen adayının bitişik eğik yazma hususunda yetkin olması gerektiği düşünülmektedir. Bu nedenle Türkçe öğretmeni adaylarından dönem başında toplanan verilerle birlikte onların “bitişik eğik yazı yazabilme” becerileri de sorgulanmış, dönem başında ve dönem sonunda öğretmen adaylarından alınan cevaplar Grafik 5’te gösterilmiştir (Bk. Grafik 5).

Grafik 5. Öğretmen Adaylarının Bitişik Eğik El Yazısıyla Yazma Durumları

Grafik 5’e göre dönem başında öğretmen adaylarından sadece 13’ünün bitişik eğik yazı ile yazabildiği, buna karşın 30’unun yazamadığı, 19 öğretmen adayının ise kısmen yazabildiği anlaşılmıştır. Kısmen bitişik eğik yazıyı yazabildiğini belirten öğrenciler bu konuda yeterli eğitim almadıklarını, bu nedenle eksiklerinin olduğunu ya da kuralına uygun olarak düzgün bir biçimde yazamadıklarını dile getirmişlerdir. Dönem sonunda ise 53 öğrencinin bitişik eğik yazı ile yazabildiği, 2 öğrencinin hâlen yazamadığı, 7 öğrencinin ise kısmen yazabildiği görülmektedir. Dönem başında genele oranla öğretmen adaylarının %48’i bitişik eğik yazı ile yazabilirken, dönem sonunda %85’i bitişik eğik yazıyla yazabilecek seviyeye gelmiştir.

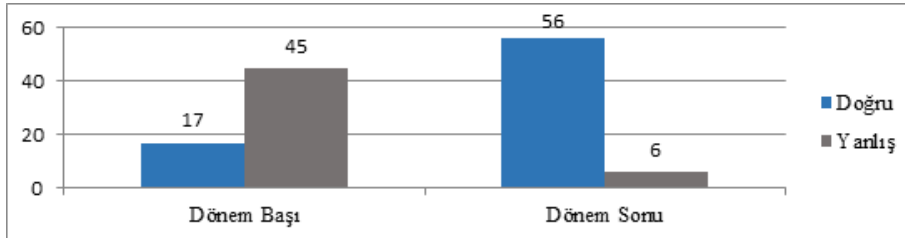
Türkçe öğretmeni adaylarına bitişik eğik yazıyı öğretip öğretemeyeceklerine ilişkin açık uçlu soru sorulmuş, öğretmen adaylarından dönem başında ve dönem sonunda alınan cevaplar –karşılaştırma yapabilmek amacıyla- Tablo 2’de gösterilmiştir (Bk. Tablo 2).

Tablo 2. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bitişik Eğik Yazıyı Öğretip/Öğretmeyeceklerine İlişkin Kanaatleri

	Dönem Başı (n)	Yaklaşık Yüzde (%)	Dönem Sonu (n)	Yaklaşık Yüzde (%)
Evet	23	37	55	88,7
Hayır	34	54,8	3	4,8
Kısmen	5	8,0	4	6,4
Toplam	62		62	

Tablo 2'den anlaşıldığı gibi dönem başında öğretmen adaylarının 23'ü bitişik eğik yazıyı öğretebileceğini ifade ederken, 34'ü öğretemeyeceği yönünde görüş belirtmiştir. 5 öğrenci ise -eksikleri olduğunu gerekçe göstererek- kısmen öğretebileceğini ifade etmiştir. Dönem sonunda öğretmen adaylarından toplanan verilerden hareketle 55 öğrenci bitişik eğik yazıyı artık öğretebileceğini, 3 öğrenci öğretemeyeceğini, 4 öğrenci ise kısmen öğretebileceğini ifade etmiştir. Dönem başında bitişik eğik yazıyı öğretebilecek öğretmen adaylarının genele oranı %37 iken dönem sonunda bu oran %88 olmuştur.

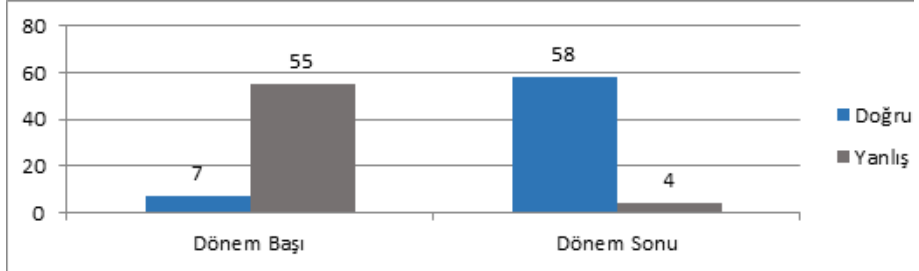
Türkçe öğretmeni adaylarının gerek dik temel harfleri gerekse bitişik eğik harfleri cümle içinde harf-satır-oran üçlüsünü dikkate alarak yazabilme becerilerini tespit edebilmek amacıyla onlara birer pangram örneği yazdırılmıştır. Dönem başında ve dönem sonunda önce dik temel harflerle, ardından bitişik eğik harflerle yazdıkları pangramlara ilişkin sonuçlar Grafik 6 ve Grafik 7'de gösterilmektedir (Bk. Grafik 6, Grafik 7).

Grafik 6. Öğretmen Adaylarının Dik Temel Harflerle Yazdıkları Pangramlara İlişkin Sonuçlar

Grafik 6'ya göre öğretmen adaylarının dönem başında sadece 17'sinin pangram örneğini doğru yazabildiği, buna karşın 45'inin doğru yazamadığı sonucuna ulaşılmıştır. 12 haftalık bir eğitimden sonra ise 56 Türkçe öğretmeni adayının dik temel harflerle satır, oran ve uzantıya dikkat ederek, oklu (→) olarak pangram örneğini doğru yazabildiği görülmektedir.

◆ Müzeyyen Altunbay

Grafik 7. Öğretmen Adaylarının Bitişik Eğik Harflerle Yazdıkları Pangramlara İlişkin Sonuçlar

Grafik 7'ye göre ise dönem başında bitişik eğik yazıyla pangramı doğru yazabilen öğretmen adayı sadece 7 iken, dönem sonunda 58 öğretmen adayının doğru yazabildiği görülmektedir. Böylece dönem başında öğretmen adaylarının % 11'i bitişik eğik yazıyla düzgün, okunaklı, anlaşılır ve kuralına uygun bir şekilde yazabiliyorken dönem sonunda bu oran % 93 olmuştur. Bu sonuçlar Grafik 5'deki sonuçlar ile örtüşmektedir (Bk. Grafik 5).

Sonuç ve Tartışma

Türkçe öğretmeni adaylarının güzel yazı yazma becerisini tespit etmek, eksikleri belirlemek ve bu eksiklerin giderilmesine yönelik yapılan eğitim neticesinde elde edilen sonuçlar bulgular kısmında sunulmuştur. 2016-2017 eğitim-öğretim yılında 62 Türkçe öğretmeni adayı ile yapılan bu çalışmada dönem boyunca öğrenci gelişimleri izlenmiş, eksikler belirlenmiş ve eğitim-öğretim süreci bu eksiklerin giderilmesine yönelik yeniden planlanmıştır.

Dik temel harfler ve bitişik eğik harflerin yazımında ulaşılan genel durum şu şekilde izah edilebilir: Dönem başında, herhangi bir eğitim verilmeden harfleri yazmaları istenilen öğretmen adayları, dik temel büyük harflerin yazımında en çok B, C, Ç, D, G, Ğ, J, M, N, S, Ş, T, U, Ü ve V harfini yanlış yazmışlardır. Bu harflerin ortak noktası yuvarlak, kıvrımlı ya da kavisli olmalarıdır. Dolayısıyla yuvarlak ya da kıvrımlı harflerin yazımında Türkçe öğretmeni adaylarının diğer harflere oranla daha çok hata yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır (Bk. Grafik 1). Dik temel küçük harflerin yazımında genel itibarıyla başarısızlık söz konusudur (Bk. Grafik 2). Eğik büyük harflerin yazımında –tıpkı dik temel harflerde olduğu gibi- başlangıç ve bitiş noktalarını tesadüfiliğe yer bırakmadan öğretmen adaylarının ne kadar doğru gösterebildiklerini tespit etmek amacıyla oklu (→) olarak yazmaları istenmiştir. Bunun neticesinde en az doğru yazılan, bir başka deyişle en fazla yanlış yazılan harflerin F, G, Ğ, J, K, L, M, T, U, Ü ve Y harfleri olduğu tespit edilmiştir (Bk. Grafik 3). Bu harflerin yanlış yazılmalarındaki en büyük sebep dik temel harflerde olduğunun aksine öğrenciler arasındaki öğrenme farklılığından kaynaklanmaktadır. Bitişik eğik küçük harflerin yazımında –dik temel küçük harflerde olduğu gibi- genel bir başarısızlık söz konusudur (Bk. Grafik 4). Bu-

nunla birlikte Grafik 1, Grafik 2, Grafik 3 ve Grafik 4 incelendiğinde dönem başında ve dönem sonunda toplanan veriler arasında anlamlı denilebilecek düzeyde gelişme olduğu görülecektir.

Dönem başında öğretmen adaylarından sadece %48'i bitişik eğik yazıyla yazabildiğini ifade ederken dönem sonunda %85'i eksiksiz bir şekilde bitişik eğik yazıyla yazabileceğini (Bk. Grafik 5), başlangıçta katılımcıların sadece %37'si eğik yazıyı öğretebileceğini belirtirken dönem sonunda %88'i eğik yazıyı öğretebilecek seviyede olduğunu (Bk. Tablo 2) belirtmiştir. Katılımcıların dönem başı ve dönem sonuna ait çalışma örneklerinden rastgele seçilenler EK 2'de sunulmuştur (Bk. EK 2).

2006 Türkçe Dersi Öğretim Programında "Bitişik eğik yazı öğretimi, ilk okuma yazma öğretimiyle birlikte başlayıp ilk sınıflarda kazandırılacağından 6, 7 ve 8. sınıflarda bitişik eğik yazı için bir zaman dilimi ayrılmayacaktır. Ancak öğrencilerin bütün derslerde, bitişik eğik yazıyı işlek ve güzel kullanmalarına özen göstermeleri sağlanmalıdır." (2006, 7) ifadesi yer almaktadır. Bu ifadeden hareketle öğrencilere bitişik eğik yazıyı öğretmek için ayrıca süre ayrılmayacağı, bu becerinin derslerle bütünleşik olarak verileceği, bu durumda sadece Türkçe öğretmenlerinin değil, diğer alanlardaki (Fen bilgisi, Matematik, Sosyal Bilgiler vb.) öğretmenlerin de bu konuda yetkin olmaları gerektiği anlaşılmaktadır. Bu nedenle Güzel Yazı Teknikleri ya da Yazı Yazma Teknikleri dersi sadece sınıf öğretmeni adayları ile Türkçe öğretmeni adaylarına yönelik bir ders olmamalı, diğer alanlardaki öğretmen adaylarına da bu dersler verilmelidir.

2005 yılından itibaren yazı eğitiminde üzerinde durulan önemli bir husus eğik yazının öğretimidir. Bitişik eğik yazı konusunda gerek öğretmenler ve idareciler, gerekse öğrenciler ve veliler üzerinde pek çok araştırma yapılmış, bu konuda görüş birliği sağlanamadığı sonucuna ulaşılmıştır. İlgili literatür incelendiğinde yazı yazma teknikleri ile ilgili araştırmaların daha çok öğrenci odaklı yapıldığı görülecektir:

Uysal (2013) tarafından ilk okuma-yazmaya doğrudan bitişik eğik el yazısı ile başlayan öğrenciler üzerine yapılan araştırmada, özellikle yazımda harflerin orantılarına-uzantılarına dikkat edilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Bayat (2016) tarafından ilköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin bitişik eğik el yazılarının incelendiği araştırmada ise öğrencilerin yazma hızlarının orta seviyede olduğu, yazma hızı başarı seviyelerinin ise iyi düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenci odaklı yapılan çalışmalar daha çok öğrenme çıktıları ile ilgili olduğundan öğretmen adayları ya da öğretmenlerle ilgili yapılan araştırmalar, yazı yazma tekniklerinin öğretilirliği hakkında fikir vermesi bakımından önemlidir.

Baki ve Aktaş tarafından yapılan bir araştırmada (2014) Türkçe öğretmeni adaylarının bitişik eğik yazı konusunda genel olarak olumlu bir tutuma sahip olmadıkları ve bitişik eğik yazıyı bir zorunluluk olarak gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Bir taraftan güzel yazı yazma becerisi ile karakteristik yazıyı desteklemek için bitişik eğik yazının önemi üzerinde durulurken, öte yandan öğretmen unsuru ile birlikte bu yazının sü-

◆ Müzeyyen Altunbay

reklilik arz edememesi ve ilerleyen kademelerde bitişik eğik yazının yerini dik temel harflere bırakması, güzel yazı becerisine ket vuran önemli bir etkidir. Dolayısıyla öğretmenlerin, yazı eğitiminde yetkin olmaları kadar tercih edilen yazı türünü (bitişik eğik ya da dik temel vs.) devamlı kullanmaları, önemli bir ayrıntıdır.

Şahin (2012) tarafından bitişik yazı öğretiminde karşılaşılan sorunların tespit edilmesi amacıyla yapılan bir araştırmada; sınıf öğretmenlerinden anket yoluyla toplanan verilerin analizi neticesinde sınıf öğretmenlerinin bitişik eğik yazı yazarken fazla sorunla karşılaşmadıkları; ancak bazı harflerin yazımını karıştırdıkları tespit edilmiştir. Şahin (2012) tarafından yapılan araştırma bulguları ile bu çalışmanın bulguları kısmen örtüşmektedir.

“Yazı Yazma Teknikleri Dersinin Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yazı Yazma Becerisine Etkisi”nin tespit edilmesi amacıyla yapılan bu çalışmanın; Türkçe öğretmeni adayları ile gerçekleştirilmesi, 12 hafta eğitim (teorik bilgi ilaveten uygulama) verilerek yapılması, eğitimin başlangıcı ve sonucu arasındaki farkı istatistiksel olarak sunması, dolayısıyla Yazı Yazma Teknikleri dersinin yazma eğitimindeki önemini ortaya koyması bakımından ilgili konuda araştırma yapacaklara katkı sunacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak, öğrencilerin yazı yazma becerisine etki eden pek çok etken olmakla birlikte “öğretici unsuru” bunlardan sadece biridir. Bilindiği gibi öğrencilerin yazı yazma becerileri üzerinde motivasyon, ilgi vb. pek çok unsur etkili olduğu kadar yazma eğitiminin öğretmen tarafından nasıl ve ne şekilde verildiği de önem arz eder. Türkçe dersinin temel amaç ve ilkeleri düşünüldüğünde yazı yazma becerisinin öğretiminde öğretmenin payının büyük olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Türkçe öğretmeni adaylarının yazı yazma becerisinde de “Yazı Yazma Teknikleri” dersinin önemli bir payı olduğu görülmektedir. Bu nedenle lisans eğitiminde birinci sınıfta verilen Yazı Yazma Teknikleri dersi, yazı yazma becerisinin geliştirilmesinde ve bitişik eğik yazının öğretilmesinde bir basamak olarak kabul edilmelidir. Özellikle aday öğretmenlere mesleklerinin ilk yıllarında ve ilerleyen yıllarda verilecek seminerler ya da kurslar aracılığı ile bu beceri pekiştirilmelidir. Lisans eğitiminde bitişik eğik yazıyla yazma ya da güzel yazı yazma tekniklerinin öğretimi sadece Yazı Yazma Teknikleri dersi ile sınırlı kalmamalı, diğer derslerle (özellikle lisans 4. sınıflar için) bütünlük olmalıdır.

Kaynaklar

- AKYOL, Hayati (2012). *Türkçe İlkokuma Yazma Öğretimi*, Pegem Yayıncılık, Ankara.
- BAKİ, Yasemin; AKTAŞ, Elif (2014). “Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bitişik Eğik Yazı Kullanımına İlişkin Görüşleri”, *International Journal of Languages’ Education and Teaching*, S.2, ss. 56-80.
- BAYAT, Seher (2016). “Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin El Yazısı Yazma Becerilerinin Değerlendirilmesi”, *Kastamonu Eğitim Dergisi*. Cilt 24 (3), ss. 1309-1326.

- BİNBAŞIOĞLU, Cavit (2004). İlkokuma ve Yazma Öğretimi, Nobel Yayıncılık, Ankara.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Şener; KILIÇ ÇAKMAK, Ebru; AKGÜN, Özcan Erkan; Karadeniz, Şirin; Demirel, Funda (2015). **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**, Pegem Yayıncılık, Ankara.
- COŞKUN, Hatice (2011). İlköğretim Okullarındaki Bitişik Eğik Yazı Uygulamalarının Değerlendirilmesi. Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hatay.
- ÇAKIR, Yadigar (2012). İlköğretim İkinci Kademedeki (6-7. Sınıf) Öğretmen ve Öğrencilerin Bitişik Eğik Yazıya İlişkin Görüşleri. Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hatay.
- DURAN, Erol (2009). **Bitişik Eğik Yazı Öğretimi Çalışmalarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi**, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara.
- DURMUŞÇELEBİ, Mustafa; AVCI, Özer Yener. (2014). "İlköğretim Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazıyı Kullanma Düzeyleri", Turkish Studies, S.9/3, ss. 601-618.
- ERDOĞAN, Tolga (2012). "İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazı Yazma Gelişimlerinin İncelenmesi", Eğitim ve Bilim, C. 37, S.165, ss. 93-103.
- GÜNEŞ, Firdevs (2016). **Türkçe Öğretimi Yaklaşımlar ve Modeller**, Pegem Yayıncılık, Ankara.
- KADIOĞLU, H. (2012). İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazma Becerisi, Hızı ve Tutumlarının İncelenmesi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul.
- SENNE, Le; JAMİN, Crepieux ; HERTZ, H. (1981). **Yazı ve Karakter**, Altınköprü Yayınları, İstanbul.
- SUSAR KIRMIZI, Fatma; KASAP, Demet (2013). "İlkokuma Yazma Öğretimi Sürecinde Bitişik Eğik Yazı ve Dik Temel Harflerle Yapılan Eğitimin Öğretmen Görüşlerine Göre Karşılaştırılması", Turkish Studies, S. 8/8. ss. 1167-1186.
- ŞAHİN, Ayfer (2016). "İlkokul Öğrencilerinin Bitişik Eğik ve Dik Temel Harfler İle Yazılmış Metinleri Okuma Hızlarının Karşılaştırılması", Turkish Studies. S.11/3, ss. 2081-2094.
- UYSAL, Sait (2013). "İlkokuma Yazma Öğretimine Doğrudan Bitişik Yazı ile Başlayan İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Bitişik Yazı Örneklerindeki Genel Hatalar", Kastamonu Eğitim Dergisi, Cilt 21 (1), ss. 31-56.
- YILDIZ, Mustafa; ATEŞ, Seyit (2010). "İlk Okuma Yazmayı Farklı Yöntemlerle Öğrenen İlköğretim 3. Sınıf Öğrencilerinin Yazılarının Okunaklılık ve Yazım Hataları Bakımından Karşılaştırılması", TSA/ Yıl: 14, S: 1, ss. 11-30.
- http://mebk12.meb.gov.tr/meb_ys_dosyalar/50/01/702621/dosyalar/2014_09/18085246_trkeders6,7,8.s%C4%B1n%C4%B1flarretmprogram%C4%B1.pdf, "2006 İlköğretim Türkçe Dersi (6, 7, 8. Sınıflar) Öğretim Programı" 6 Haziran 2017

◆ Müzeyyen Altunbay

http://content.lms.sabis.sakarya.edu.tr/Uploads/72064/31062/t%C3%BCrk%C3%A7e_13082015.pdf, “2015 Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı” 11 Haziran 2017

<http://ttkb.meb.gov.tr/program2.aspx/program2.aspx?islem=1&kno=247>, “2017 Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar)” 1 Haziran 2017

http://www.yok.gov.tr/documents/10279/49665/turkce_ogretmenligi.pdf/d0d11c2d-bc83-4186-8717-b33597eb8eb6, “Türkçe Öğretmenliği Lisans Programı”, 11 Mayıs 2017

EKLER

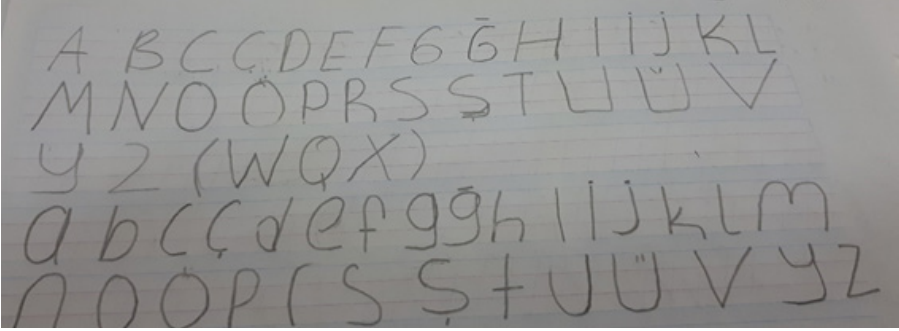
EK-1. Yazı Yazma Teknikleri Dersi Dönem Planı

Haftalar	Teori	Uygulama
1.Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • Derse ,Giriş, Dersin Tanıtımı • Türkçe Öğretimi İçindeki Yeri • Derste Yapılacak Teori ve Uygulama Çalışmaları Hakkında Bilgilendirme • Kullanılacak Materyallerin Açıklanması 	Bu hafta uygulama boyutunda yalnızca ön-test çalışması yapılmıştır. Harflerin yazımına ilişkin çalışmalar ikinci hafta başlatılmıştır.
2.Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • Yazı kavramı hakkında genel bilgi • Güzel yazma yöntem ve teknikleri hakkında bilgi • Yazma Eğitiminde <i>Solak Öğrencilerin</i> Eğitimi 	Büyük temel harfler ve yazılış yönlerinin gösterimi
3. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • Yazı Yazmaya Etki Eden Unsurlar 	Büyük temel harfler ve yazılış yönlerinin gösterimi
4. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • İlk Okuma Yazma Öğretimi 	Küçük temel harfler ve yazılış yönlerinin gösterimi
5. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • İlk Okuma Yazma Öğretimi 	Küçük temel harfler ve yazılış yönlerinin gösterimi
6.Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • Türkçe Öğretim Programlarında “Yazı Eğitimi” 	Eğik büyük harfler ve yazılış yönlerinin gösterimi
7. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • Türkçe Öğretim Programlarında “Yazı Eğitimi” 	Eğik büyük harfler ve yazılış yönlerinin gösterimi
8. Hafta	Ara sınav	
9. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • Yazma Öğretim Yöntemleri 	Eğik küçük harfler ve yazılış yönlerinin gösterimi
10. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • Yazma Öğretim Yöntemleri 	Eğik küçük harfler ve yazılış yönlerinin gösterimi Rakam ve işaretlerin yazılışının gösterimi
11. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • Yazı Türleri ve Bitişik Eğik Yazı 	Büyük ve küçük temel harflerle dik yazı yazma çalışmaları
12. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • Eğik El Yazısına İlişkin Çeşitli Görüşler 	Eğik el yazısıyla metin oluşturma çalışmaları
13. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • Okuma Yazma Öğretimi Uygulamaları 	Uygulama çalışmaları, düzgün ve okunaklı yazı yazma çalışmaları
14. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • Yazı Yazmada Görülen Sorunlar: • Disgrafi, Diskalküli 	Çeşitli dekoratif, antik vb. yazılar yazma
15. Hafta	<ul style="list-style-type: none"> • Genel Tekrar 	Genel değerlendirme ve harflerin Tekrarı (Bu hafta çalışmaya dâhil edilmemiştir.)
16. Hafta	Son sınav	

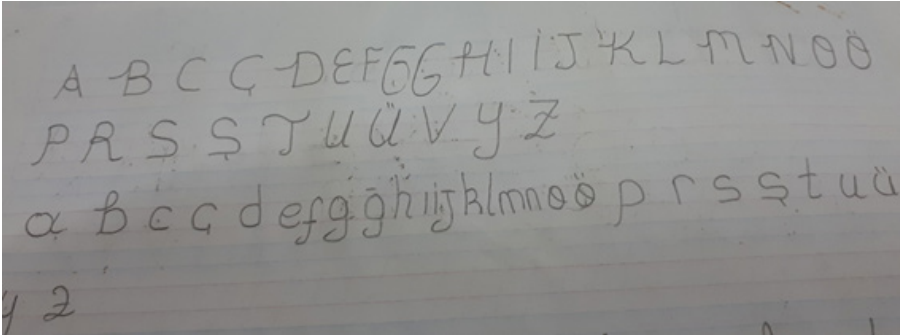
◆ Müzeyyen Altunbay

EK-2. Dönem Öncesi ve Dönem Sonuna Ait Çalışma Örnekleri

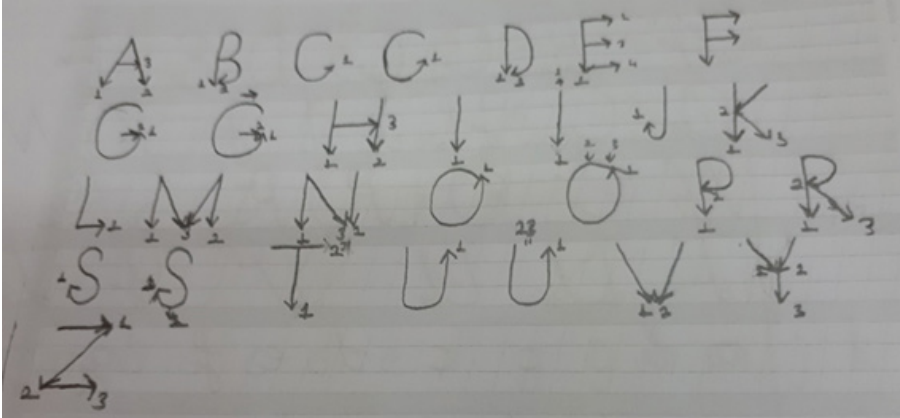
1. Dönem Başına Ait Çalışma Örneği (Dik Temel Büyük Harfler ve Dik Temel Küçük Harfler)

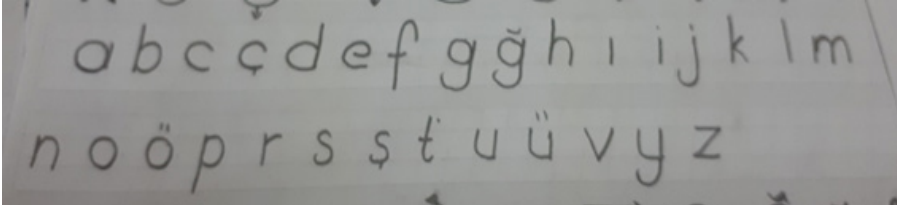
2. Dönem Başına Ait Çalışma Örneği (Bitişik Eğik Büyük Harfler ve Bitişik Eğik Küçük Harfler)

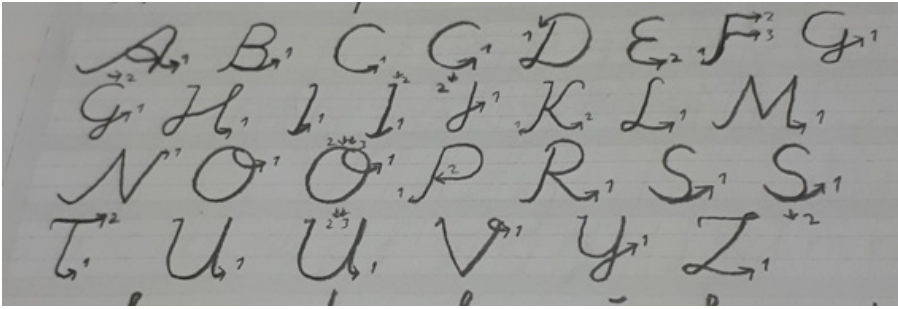
3. Dönem Sonuna Ait Çalışma Örneği (Dik Temel Büyük Harfler)

4. Dönem Sonuna Ait Çalışma Örneği (Dik Temel Küçük Harfler)

5. Dönem Sonuna Ait Çalışma Örneği (Bitişik Eğik Temel Büyük Harfler)

6. Dönem Sonuna Ait Çalışma Örneği (Bitişik Eğik Temel Küçük Harfler)

